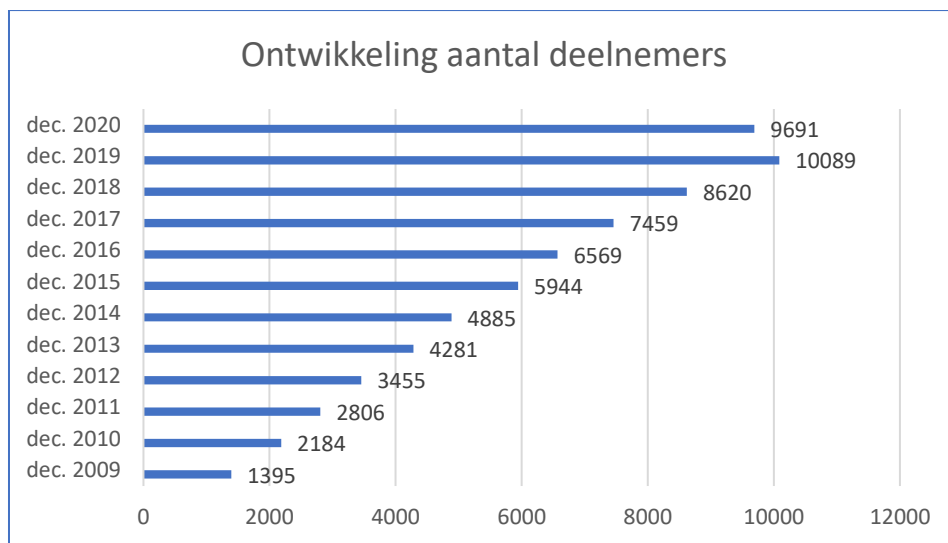

Jaarverslag Senia 2020

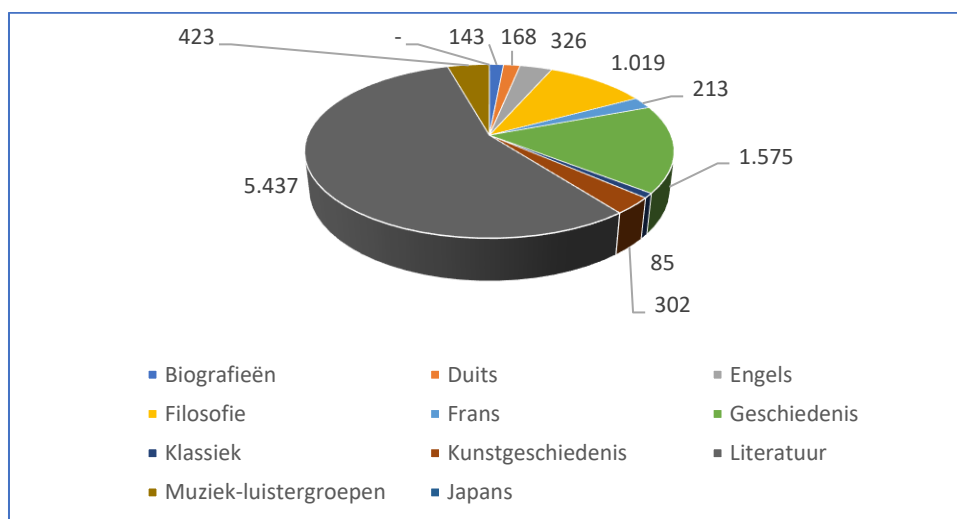
In dit uitzonderlijke jaar ontwikkelde Senia zich uiteraard anders dan in alle voorgaande jaren. We beginnen met de ontwikkeling van het aantal deelnemers, beschrijven dan de activiteiten om te eindigen met bijzonderheden in de ontwikkeling in de organisatie.

ONTWIKKELING AANTAL DEELNEMERS

Grafiek 1 Ontwikkeling totaal aantal deelnemers Senia

In bovenstaande grafiek is te zien dat de curve die vanaf de start van Senia voortdurend groei aangaf, deze keer is omgebogen naar een vermindering van het aantal deelnemers. We begonnen het jaar met 10.089 deelnemers, en eindigden met 9.691. Dat is een afname met 4%.

Grafiek 2 Verdeling aantal deelnemers over de programma's

In grafiek 2 is te zien dat moderne literatuur met 5.437 deelnemers nog steeds de hoofdmoot vormt van de deelnemers. Geschiedenis (lichtgroen) volgt met 1.575 deelnemers en filosofie (oranje-geel) is de derde in grootte met 1.019 deelnemers. Daarna volgen de programma's die (nog) niet zo groot zijn.

Opzeggingen en nieuwe deelnemers

Vanaf half maart 2020 bevindt Nederland zich in een lockdown, met korte onderbrekingen in de zomer en in het najaar. De bibliotheken waren een groot deel van het jaar gesloten. Senia kon weinig nieuwe groepen oprichten. Dat oprichten van nieuwe groepen is wel noodzakelijk voor het voortbestaan van Senia, omdat we steeds een verloop kenden van circa 12%. Om het deelnemersaantal gelijk te houden moeten we dus voortdurend nieuwe leesclubs in het leven roepen, en dat kon in 2020 niet.

In 2020 zegden 1783 mensen op, dat is 16% van het totaal (9691 + de opzeggers). Meer dan gebruikelijk dus.

Toch meldden zich ook nieuwe belangstellenden aan, zowel via internet, als op oprichtingsbijeenkomsten. Het lukte om tussen de lockdowns toch nog om nieuwe groepen op te richten. Er kwamen dit jaar 119 nieuwe groepen bij, waarvan 39 in de Week van de Leesclub. In totaal schreef Senia in 2020 1368 nieuwe deelnemers in.

Gevolgen van de lockdown voor Senia

Zoals hiervoor vermeld, is er voor het eerst sprake van een teruggang van het aantal deelnemers, hoewel je kunt stellen dat een afname van 4% nog meevalt. Wat meer gevolgen heeft voor Senia is de vermindering van het aantal bestelde leeswijzers per groep. Dat zit zo: Senia kende een standaard-abonnement van € 38,00 waarvoor men 7 leeswijzers ontving. Door de lockdown vanaf half maart waren veel leesgroepen minder of in het geheel niet bij elkaar geweest. Ze hadden dus leeswijzers 'over' uit het seizoen 2019-2020. Daarom hebben we voor het seizoen 2020-2021 een flexibel abonnement in het leven geroepen. Leesgroepen kunnen zelf bepalen hoeveel leeswijzers ze afnemen. De abonnementsprijs die bij deze werkwijze hoort is gestaffeld. Dit leidde ertoe dat de groepen niet 7 leeswijzers afnamen, maar gemiddeld 5.

Deze daling in het afnemen van het aantal leeswijzers heeft grotere gevolgen dan het verlies van 4% aan deelnemers. Omdat ook in het najaar 2020 groepen veel minder bij elkaar konden komen, verwachten we voor het seizoen 2021-2022 een verdere daling van het aantal af te nemen leeswijzers, tot ongeveer de helft van de normale jaarinkomsten. Senia bereidt voor het voorjaar van 2021 een Vriendenactie voor om de continuïteit van de organisatie veilig te stellen.

In 2020 heeft Senia van de overheid een bescheiden bijdrage ontvangen in het kader van de Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid (NOW).

ACTIVITEITEN IN 2020

Oprichting

Er werden 152 oprichtingsbijeenkomsten gepland. Een deel daarvan moest door de lockdowns weer geannuleerd worden. Maar zoals hiervoor al beschreven, leidden de bijeenkomsten toch tot nieuwe groepen.

Week van de Leesclub

Senia organiseerde in 2020 opnieuw een Week van de Leesclub, dit keer samen met de organisatie

Lutterzand Literair, Stichting Literatuurclubs Drenthe en het Schwob-programma van het Letterenfonds. Grote partners uit 2019 als Probiblio en Hebban deden dit jaar niet mee.

We nodigden auteurs, winnaars van Libris-prijzen uit om lezingen te geven. Het aantal belangstellenden voor de lezingen was niet opzienbarend, mogelijk ook omdat onze leesgroepen nogal vasthouden aan het lees-programma dat ze zich aan het begin van het seizoen voorgenomen hebben (waar de prijswinnaars nog niet op stonden). Er werden nieuwe leesgroepen opgericht in de Week van de Leesclub, meer dan in andere weken. Helaas viel het aantal oprichtingsbijeenkomsten ná die week enigszins terug.

De week evaluerend kun je stellen dat er meer nodig is om de Week van de Leesclub tot een succes te maken: veel vrijwilligers/ambassadeurs, belangrijke samenwerkingspartners, een keuze van schrijvers/boeken die aansluit op wat onze leesclubs aan het lezen zijn, een inspirerende inzet vanuit de centrale organisatie.

Online activiteiten

In de rest van het jaar waren er niet veel 'live' activiteiten mogelijk. Vanaf november zijn we gestart met 'online activiteiten'. Het begon met online boekbesprekingen van het boek uit de campagne Nederland Leest 'Het zwijgen van Maria Zachea' van Judith Koelemeijer. We hielden een aantal boekbesprekingen en oefenden op die manier met het programma Meet.Jitsi.

Aan het eind van het jaar hielden we een onderzoek onder de leesclubs om te inventariseren hoe zij gevaren zijn in 2020. Daaruit bleek dat slechts een kwart gewoon doorgegaan was met de bijeenkomsten, en de rest van de groepen niet of maar enkele keren bij elkaar geweest zijn. Dat leidde tot een intensief ondersteuningsprogramma aan het begin van 2021, wat dus buiten het bestek valt van dit jaarverslag.

Nieuwsbrief, extra edities

We gaven in 2020 elke maand een nieuwsbrief uit, en er waren extra uitgaven in de eerste maanden van de lockdown. In die periode kwam de nieuwsbrief wekelijks uit. Met linkjes naar interessante website, online voorstellingen, literaire nieuwtjes etc. De nieuwsbrief ging naar ruim 14.000 contacten en werd in april en mei vaak meer dan 30.000 keer geopend.

Excursies

Tot aan de lockdown die half maart inging, konden er nog 10 excursies georganiseerd worden. Onder meer naar De Loge van Vrijmetselaars in Amsterdam, Museum Beelden aan Zee: Niki de Saint Phalle, en naar het Van Abbemuseum in Eindhoven. In enquêtes onder onze leden komt nogal eens naar voren dat men graag meer excursies zou zien naar andere bestemmingen dan 'het westen' van het land. Maar in de praktijk valt de inschrijving op excursies naar andere delen van het land dan de Randstad erg tegen.

Of Senia de excursies ná de coronacrisis weer oppakt, zullen we in 2021 bespreken.

Oranje Fonds Project

In 2020 werden de activiteiten van Senia's Oranje Fonds project beëindigd met een afsluitende rapportage. Helaas konden door de lockdown de vrijwilligers niet meer bij elkaar komen om deze rapportage te bespreken en er samen een punt achter te zetten. De organisatie heeft veel geleerd van deze periode waarin meer aandacht besteed kon worden aan mensen met een beperking, en maatregelen die nodig zijn om hen aan reguliere óf aan speciale leesgroepen te laten deelnemen. De Raad van Toezicht heeft vastgelegd dat ze jaarlijks een rapportage vanuit de organisatie wil over

inspanningen op dit vlak. Daarmee hoopt de Raad voortgaande aandacht op dit dossier te waarborgen.

ORGANISATIE, VRIJWILLIGERS EN PERSONEEL

Andere manier van drukken en verzenden leeswijzers

Gedwongen door de omstandigheden hebben we gezocht naar een andere manier van drukken en verzenden van de leeswijzers. En dat werd het 'printing on demand'. We waren al eerder met het nadenken daarover begonnen, met name op initiatief van onze huisdrukker (met wie we in één pand gevestigd zijn). De onmogelijkheid om vrijwilligers bij elkaar te brengen in de 'Grote Verzend-dagen' bespoedigde dit traject. In plaats van drukken, inpakken en verzenden van ca. 50.000 leeswijzers in één grote stroom en binnen enkele dagen (het inpakken dan), wordt nu vanaf de maand juni steeds per leesgroep gedrukt wat die betreffende groep aan leeswijzers nodig heeft. Daardoor konden er ook al vanaf juni leeswijzers verzendklaar gemaakt worden, elke week voor een aantal groepen, totdat in de laatste week van augustus de 6 pallets met zo'n 50.000 leeswijzers klaar stonden om de ruim 1.450 leesclubs en luistergroepen van discussiemateriaal te voorzien.

Lezersenquête zomer 2020

In de zomermaanden hield onderzoeksbureau EM-Onderzoek in opdracht van Senia een opdracht onder de leden. Uit deze enquête kunnen we concluderen dat de leden van Senia eensgezind en positief over het dienstenpakket, de service en de organisatie. De tevredenheid is gelijk voor mannen en vrouwen en voor oudere en jongere deelnemers. Ook komen er enkele kritische geluiden uit de enquête voort. De kwaliteit van de leeswijzers wordt soms als wisselend ervaren. Der samenwerking met bibliotheken lijkt beter te kunnen om de verkrijgbaarheid van boeken makkelijker te maken. Excursies van Senia lijken nogal eens snel 'uitverkocht' te zijn, er zijn suggesties voor andersoortige activiteiten. De leiding van Senia is met de uitkomsten ervan aan de slag gegaan.

Uit de enquête is ook het initiatief van een ledenpanel voort gekomen. Door de wisseling van directeur is er aan de invulling van dit idee echter nog geen uitvoering gegeven.

Personeel

Per 1 november vertrok Nicole van Hoven als directeur bij Senia. Om in de plotseling ontstane vacature te voorzien, kwam voormalig directeur Ineke van de Rotte op verzoek van de Raad van Toezicht weer terug. Zij zal de periode overbruggen die nodig is om in de vacature te voorzien.

Nienke Timmers, in dienst gekomen als communicatiemedewerker in 2019 vertrok per 31 december 2020, terug naar de uitgeverwereld. In die vacature zal vanwege financiële redenen voorlopig niet voorzien worden.

Verder bestond het team in 2020 uit drie personen voor de ledenadministratie (José Hofman-Van Valen, Linda Marsman en Joke Meinsma), en één persoon voor zowel de boekhouding, ondersteuning van ambassadeurs en office-management (Marijke Slager).

Vrijwilligers

In 2020 waren 142 vrijwilligers actief voor Senia. Daarvan zijn 74 mensen actief in de werkgroepen die de inhoudelijke basis van Senia vormen. Zij stellen de keuzelijsten samen, en begeleiden het schrijven van leeswijzers en luisterwijzers – of schrijven ze zelf. Een deel van de leeswijzers wordt gemaakt door gevorderde studenten van de Rijksuniversiteit Groningen. Aan de inhoudelijke werkgroepen verbonden zijn er vormgevers (vrijwilligers) van keuzelijsten en leeswijzers en de eindredacteuren.

Eind 2020 zijn 36 vrijwilligers bij Senia betrokken in de functie van ‘ambassadeur’. Zij richten nieuwe groepen op, en onderhouden als dat nodig is contacten met de bestaande groepen. Verder waren er aan het begin van 2020 vrijwilligers bij Senia betrokken in het Oranje Fonds project. Ook was begin 2020 de werkgroep excursies nog actief, maar die moest plotseling haar activiteiten staken bij het begin van de lockdown.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht vergaderde in 2020 acht maal. In de zomer nam Peter Moes afscheid, en traden Menno Hartman en Sander van Kempen toe als nieuwe leden. Zij kwamen met Senia in aanraking door een advertentie in het blad Boekenpost. Belangrijke onderwerpen in 2020 waren de gevolgen van de coronacrisis voor de organisatie en met name de financiën, de Lezersenquête en het vertrek van de directeur. Het plan was om in 2020 te starten met het formuleren van een nieuw meerjarenbeleid, maar dat is er door de wisseling in leiding niet meer van gekomen.

Eind 2020 waren lid van de Raad van Toezicht: Els Scholtes (voorzitter), Jan Bijker (financiën), Menno Hartman, Frank Hockx, en Sander van Kempen en Ton van Mourik.

Dank aan de vrijwilligers!

Een woord van dank aan alle vrijwilligers die de activiteiten van Senia mogelijk maken. Dankzij jullie enthousiasme en voortdurende inzet kunnen heel veel mensen prachtige boeken lezen en samen bespreken, of muziekstukken samen bestuderen. Ze kunnen nieuwe vrienden opdoen en hun contacten uitbreiden. Het was een bizar jaar, 2020, maar we gaan door.

Namens de Raad van Toezicht, Els Scholtes

Tineke van den Abeele, Doris Adang – Dhuygelaere, Cees van den Akker, Marijke Akkerboom, Marja van Almelo, Aart Appelhof, Rosilde Bammens, Elly Bart, Cees de Beer, Immy Beijer, Ria Benschop, Herma Berendsen, Bep den Blanken, Welmoed Blydenstein, Maria Boelhouser, Geert de Boer, Henny de Boer, Erica Boersma, Jeanne Boosten, Geja Bos, Agnes Bots-Nijenhuis, Maria Brouwer, Jos van Burik, Marion van Bussel, Robert van Bussel, Ton Buursema, Maud Clumpkens, Hans Cornielje, Lenora Crom, Marjan Dees, Tjeerd Doevendans, Albert Drent, Helmi Duijvestein, Maggy van Eerd, Véronique Fouminet, Chris van Gelderen, Ann Giraud, Annelia Govers - Bogers, Wil de Graaf, Wies de Heer, Gertruud van der Helm, Hans van Hest, Els van 't Hof - von Nordheim, Eva Hoopman, Lineke Horlings, Ineke van Huis - Kok, Ria Hullegerie, José Hurkmans, Christa de Jager, José Jegen, Lamberthe de Jong, Tineke de Jonge - Vos, Maja Jordaans, Marc Kalf, Sandra van Kalken, Wilhelmien Kalter, André Kamstra, Ine Keeris, Diana Kiesenbergh, Judith van der Kleij, Tiny Kleinee - Ram, Helene Knippenbergh, Caroline Koning - Versteeg, Karin Koomen, Paul Kooijmans, Wil Kroon, Harriët Kruijswijk, Marja Kuipers, Joke Laarman, Jan Luijten, Lidi van der Meijden, Marijke Meindersma, Joke Meinsma, Nicolet Mensink, Annelies Mersel, Arnoud Michiels, Roelien Michiels, Peter Moes – Jansen, Karin Mous, Brenda Mudde, Fran van den Munkhof, Lia van Niekerk, Margriet Notenboom, Annelies Olgers, Marja Oomens, Petra Overbeek, Henk Popma, Elise Prins - Kleuskens, Lucia Pultrum, Liesbeth Ram, Nellie van der Ree, Monique Ricken, Martien Rietbergen, Anita Rijnders, Gesina van Roekel, Herman Roovers, Alex van de Ruit, Miek van de Sande, Marian Schalke, Thea Schellekens - van Haren, Marleen Schippers, Mirjam Schneider, André Schoonderbeek, Ine Schroo, Jutta Siemen, Marianne Sieverding, vonne Sluis, Ina Smit - Rutgers, Henny Snaauw, Josée van der Staak, Leo Stolk, Rudolph Straaten, Bert Timmerman, Jetty van der Veen, Marjan Veenman, Tiny Vendrig, Dick Venema, Jan Verdegaal, Saskia Verhoeven, Claire Verlinden, Huub van de Vijver, Marcia Visser, Hilde van Vlaanderen, Bep Vlugter, Martien Vogelesang, Cees de Voogd, Nora de Vries - Jonker, Ine Wanmaker, Dick Warmelink, Wilma de Water, Eva Weber, Else Weenink, Hans van der Weide, Marja Weijers-Koning, Theo van der Werf, Hubèr Windhorst, Sonngard Winkler, Els de Wit, Jos van Wollingen, José Zuiver, Tom Zwaan.